

نیشتمانە بى باوگەگەم قەسابخانەى ژنانە

ھىچ جىگايەگەم لەم قووژبنە زياتر نەدۆزىيەو
تايىدا بىر لە تۆ بگەمەو
ھىچ شوپىنەگەم ھىندەى ئىرە ھىمەن نەبوو
ھىچ دەنگىگەم بەقەد دەنگى تەنۆكى ئاو
سەمفۇنىيەى كۆکردنەوھى ئازارەگانى تۆ نەبوو،
مەن بىر تەيىدەگەمەو ھەتا لە كەوتەنتدا دەنگ ھەلپەرم
تەماشاي تابلۆى مەرگت دەگەم، كە ھەموو ھۆكارىن تايىدا
دەمەوئەت ئىستە لىرەدا بىدەنگىي ئەم دەستەلاتە بەدەستى خۆم سەرپەرم،

پۆلە سەئىد

ژن كووشتن مۆدیلە يان دەرختنى قودرەتى پياوانەيە؟ قودرەتتىكى پىر كۆمپلېكس لەپىناوى شاردنەوھى ديوە لاوازەگانى پياودا، لى ئاخۆ ئەگەر كەسى بەرانبەر خاوەنى قودرەتتىكى ھاوتا يان زياتر بىت لەو قودرەتەى، كە پياو نىشانى دەدات، تواناي كووشتنى ژنىكى دەبىت يان ژنەگە پياوگە دەكووژىت؟ ئەو پياوھى ژنەگەى يان كچەگەى دەكووژىت ترسنۆكتريين پياو، كە تواناي بەرەورپووبوونەوھى كىشەگانى نىيە، تەنھا ئەو نەبىت، كە چراى سەوز بۆ ياساى جەنگەل دابگىرسىنەت. ھىچ مەوقىك مافى كووشتنى مەوقىكى تىرى نىيە، لى مەوق ئەو مافە بەزۆر بەخۆى دەدات. گریمان رۆژىك كۆمەلەك ژنى گەنج

دینه کایهوه، بهشیوهی زهرقاوی رۆژانه دهیان پیاو له پشتهی ملهوه سهردهپرن و وینه و فیلمهکانیان له ئینتهرنییدا بلاودهکهنهوه، یارمهتی ئهو ژنانه دهن، که مهترسیی کووشتنیان لهسهره، ئهو کچانه رزگار دهکن، که چهقوی ههپهشهی باوکان لهسهر ملیان پاسهوانه، ئهگهر ههموو دونیا تفبارانیان بکهن من ئهو کهسه دهیم، که گولیان تیدهگرم، گووتمان دوعا دهبیته به وانهیهک بو ههموو کورد، لی پیموایه به ههلهدا چووین، چونکه ئهم کیشهیه به کاردانهوه چارهسهه دهکریت، ئهوانهشی پیویست بیته ههلبستن بهم کاره ههر خودی ژنان خویانن. مههرگی شهوبو فیلمان دهکات ئولتیماتوومیک بخهینه بهردهمی پیاوان، له ئیستاوه چاوهپێی یهکهمیین ههوالی کاردانهوهی ژنانم ههتا خندهیهکی ژنانه بیته میوانی لیوهکانم.

دوعا بووته پاشناوی ههموو ژنان، ههروهکوو چلۆن کاتیکیک باس له "شهوبو عهلی" جوانههرگ بکهین دهبیته بلین شهوبو دوعا. هیشتا ههناسهمان ههر تهنگه، تهنگهنهفهسیی مههرگی دوعا هیشتا بهری نهداوین، وا شهوبو گابهردی شاخیکی تری خهمی ژنانی خسته سهه سینهمان، من نازانم ئیمه ی تاکهکانی ئهو نیشتمانه بی باوکه، که بووته قهسابخانهی ژنان چهند سال و سهردهمیکی تر دهبیته ئازارچیژی ئهو کارهساتانه بین؟ گهورهترین خالی سههسوورمان له کووشتنی ژنان و کچانی کوردا ئهوهیه، که هیچ کاتیکی رووینهداوه باوکیکی یان برایهک ریگر بوویته له روودانی ئهو کارهساتهدا. کچیکی ئهروویی کاتیکی کوریک دهناسیته و دهبنه هاودلی یهکتر، کاتیکی کچهکه کورهکهی هاودلی به باوکی دهناسیته، ئهوهی لهلای زورترین باوکانی ئهروویی دووباره دهبیتهوه، خوئشالیی بوونی باوکهکهیه به ناسینی ئهو کوره پاشان باوکهکه دهلی: دلی کچهکهم بشکینیت ئیسک و پرووسکت دهشکینم. کچی کورد هیشتا نهگهیشتوته ئهو مافه ساده و ساکاره، که بتوانیته هاودلی ههبیته، لی کاتیکی شوو دهکن، ئیدی مالی باوکی لایان وایه باریگی گهوره لهسهه شانیان لبراهه، ئیدی وهک ئهوه وایه، که قهت له ژیاناندا کچیکیان نهبوویته، زاوا و مالی باوکی زاوا دهبنه خاوهنی راستهقیینهی ئهو کچه، ئیدی ئهوسا ههموو مافیکی بهخویان دهن بهچ شیوهیهک رهفتار لهگهله ئهو کچهدا بکهن، بگره ئهو مافه به خوئشان دهن، که بیکووژن. گهورهترین کارهسات لهو نیشتمانه بی باوکهدا ئهوهیه، که ههموو کهس مافی کووشتن بهخوی دهدات، لیردها هیچ جیاوازی نیوان جهلادیکی و هاوولاتییهکی ساده و ساکار نامیته. نهیانهیشت کفهکهی دوعا زهره بیته زهراوی خهمی شهوبوئشان کرد به دلماندا، ئهوهی خاوهنی ریز نهبیته لهو نیشتمانهدا مروقه، مروقه ههرزانترین کالایه لهو خاکهدا، که ئاسان دهیکریت و ئاسانیسه لهناوی دهبهیته. هیچ شتیکی وهک کووشتنی مروقه ئاسان نییه لهو ولاتهدا،

كووشتنى كووكووختييهك و ژنيك وهك يهك وايه، وهك يهك ئاسانه. كاتيک پياوان كچهكانيان يان ژنهكانيان دهكووژن پييانوايه، كه ئهوان ئابرووى خويان لهكيسداوه بو گيړانهوهى ئابروو بو چهقى قورسايى خوى پيوسته ژنهكه بكووژرئيت، پياوان ژنان دهكووژن ههتا بههائى بوونى خويان، كه ژنان و كچانيان بوونهته هوئى لهكيسدانى بگهريئنهوه جيگاي خوئى. لهدواى راپهريئنهوه ههتاوهكوو كوئايى سالهكانى نهوهد بهپيئى ئاماريك، كه لهلايهن چهند ريكخراويكى ژنانهوه بلاوكرايهوه پيئج ههزار ژن له باشوورى كوردستاندا كووژرابوون، ئيدى چهند كچان و ژنان لووت و گوئيان بر دراوه و ههتكراون هيشتا هيچ ئاماريك نهكهوتوتتهبهردهست. لهدواى سالى دوو ههزارهوه ههتا كووشتنى شهوبو عهليى چهند ژنان كووژراوه؟ هيشتا هيچ دهزگايهك باسى ليوه نهكردوه، كه بهدلنياييهوه ئهگهر له ريژهى تا پيش سالى دوو ههزار زياتر نهبيت كهتر نييه. حكومهتى ههرىمى كوردستان بهرپرسي سههركيه له كووشتنى ژناندا، مهرگى شهوبوى جوانههرگ گابهردى شاخى خهميكى ترى ژنانه لهسهه سينهمان، پياوانى كورد ئهوهى بوونى بو دانهئين له كووشتنى كچان و ژنانياندا دهستلآت و ياسايه، چونكه ئهوه دهستلآت و ياسايه لهوهتهى ههيه بيدهنگه بهرانبهر به كووشتنى ژنان.

تهماشاي هههرييهك دهكهه ليم دهبيتته دوعا

ئهگهر به نهرمى پووخسارى "با" رامووسم

ئهوه دهبيت به گفه و دهچيت به گژما،

له گوليک نزيكدهبمهوه بوئى بکهه

"با" له دهستى دهرفينئيت

دهترسيت نهبا ده تفيكي ليكهه،

دهمهويت خوور ماچبکهه

"با" به ههوريك دهيشارئتهوه

دهترسيت نهبا دههتهكى بکهه،

نيگهراهم به خهباريى لهسهه بهرديك دادهنيشم

بهرد دئته گو و دهلى: ههلمبگره و بمده به نيوچهوانى "با" دا

يان بمكيشه به قاچه پووتهكانى خووردا،

رادهچلهكم و ههلهدهستم، ئهوه قاقا پيمبيدهكهئيت

بيدهكهئيت و دهلى: له دلى ههموو پياويكدا بهرديكى نووستوو ههيه

ژنان له خهوى ههلهدهستين

بياو ههلهدهگرئيت و دهيدات به تهوقهسههري ژندا

به رده كان كۆد بنه وه ئاههنگى خوین دهگیرن ،
را دهكهم و دمه ویت بگه مه وه ماله وه
پۆلیسیك را وه ستاوه پیمده لیت ئه وه به رده ی ده ستت فریبه
دهحه په سیم به رد له ده ستم به رده بیته وه
كه له چه یه ك ده كه نه ده ستم ده لین چیدی بو ت نییه بیته ژوره وه ،
هه ناسه یه ك پروخسارم ده پیکیت
هه ناسه یه ك بیره وه ریم له چوار چیوه یه كدا هه لده گریت ،
ته ماشا ده كه م چواره ورم به پۆلیس گیراوه
له سه ر سینه ی هه ریه كکیان ناوی دوعا نووسراوه ،
دوعایه ك لیم نزیکه بیته وه و ده لی:
تۆ دوا هه مبین پیاوی ئه م مهمله كه ته ی به تاوانی به رد ده تگرین
ئیدی له و دیوو ته له بنده كانه وه دواوینه ت به فلچه ی ژنیک ده کیشین ،
ژنان فه رمانره وایی ده كه ن
ئاسه واری شه ر ده سرنه وه ،
ژنان حوكمپانیی ده كه ن
ئاگری خوین ئه كوو ژیننه وه ،
به رد له ده سته پیاوه كان ده ستینن
جیهانیک له ژن پیکدینن ،
به ماشینیکی په مه یی ده مگویننه وه
ژنه كه م ماله واییم لینا كات
به شاردا ده مگیرن پیاو یک چیه نایدۆزمه وه ،
جیهان ئیستا هی دوعا كانه زیندانیس هی پیاو
ئاسه واری پیاو ده سرنه وه ، تاریکی به ریده كه ن
ژیان پر ده كه ن له هه تاو ،

23.05.2007